

Aan Partners/deelnemers lokaal bestuur	Van Ondersteuningsteam Weerbaar Bestuur
Datum December 2021	Telefoonnummer 06 133 205 24 (secretariaat)
Totaal aantal pagina's 2	E-mailadres info@ondersteuningsteamwb.nl

Handreiking agressieprotocol

Om op een adequate wijze om te gaan met situaties waarin lokale/regionale politieke ambtsdragers worden geconfronteerd met een vorm van agressie of intimidatie is het van belang dat er een protocol bestaat waarin is vastgelegd hoe diverse betrokkenen dienen te handelen. Het betreft hierbij de voorbereiding, de handelwijze in situaties waarin zich grensoverschrijdend gedrag voordoet alsmede de afhandeling en de nazorg. Naast de beschikbaarheid van een dergelijk protocol is de bekendheid en het draagvlak daarvoor van belang. Deze handreiking bevat een overzicht van de elementen die in beginsel in een dergelijk protocol zijn opgenomen. Er zijn inmiddels diverse voorbeelden van agressieprotocollen beschikbaar. Deze handreiking biedt ondersteuning om op basis van deze protocollen, in samenspraak met betrokkenen tot een eigen gedragen gemeentelijk/provinciaal protocol te komen.

Inleiding

- Duiding van thema
- Impact op lokaal/regionaal bestuur
- Belang van weerbaar lokaal/regionaal bestuur
- Basis: grensoverschrijdend gedrag jegens individu is aantasting van collectief; adequate aanpak is collectieve verantwoordelijkheid en overstijgt partijpolitiek belang
- Belang van protocol
- Belang eigen, interne omgangsvormen (zijn medebepalend voor kwetsbaarheid)
- Centrale rollen burgemeester, griffier, gemeentesecretaris

Afbakening/definities

- Onderscheid 'emotioneel' (hoort erbij) en 'grensoverschrijdend' gedrag (hoort er niet bij)
- Definities agressie (typen), intimidatie, smaad, laster, verspreiding desinformatie
- Voldoende aandacht voor zowel acute fysieke agressie als 'sluipende' vormen van grensoverschrijdend gedrag
- Rol social media

Creëren van een adequate bedding voor omgang met agressie intimidatie

- Met enige regelmaat gesprek over thema (college en raad i.c. Provinciale en Gedeputeerde Staten gezamenlijk). Daarbij wordt in aanleg gesproken over:
 - Gezamenlijke aanpak
 - Casuïstiek
 - Gezamenlijke norm
 - Onderlinge omgangsvormen
- (Periodieke) interne training voor alle betrokkenen 'omgaan met agressie/intimidatie'

Melding en aangifte

- Alle gevallen van grensoverschrijdend gedrag worden gemeld en geregistreerd t.b.v. overzicht en mogelijke procedureHeldere afspraken over de functionaris die door betrokkenen hiervoor, laagdrempelig, kan worden benaderd (griffier, burgemeester, gemeentesecretaris)
- In samenspraak tussen betrokkene en griffier-burgemeester-gemeentesecretaris (en indien nodig op basis van juridisch advies) wordt besloten of aangifte tegen veroorzaker wordt gedaan
- Aangifte vindt bij voorkeur plaats door de gemeente
- Afhankelijk van aard (klachtdelict) kan een klacht worden ingediend
- Eveneens afhankelijk van de aard van de kwestie kan worden besloten geen aangifte te doen maar wél een melding bij de politie te maken
- Indien mogelijk/wenselijk krijgt betrokkene gelegenheid e.e.a. bij politie toe te lichten
- Afhankelijk van aard situatie wordt bij aangifte het OM op de hoogte gesteld
- In beginsel wordt de veroorzaker op de hoogte gesteld van melding/aangifte

Eigen acties jegens veroorzaker; afhankelijk van de aard/ernst van de situatie:

- Schriftelijke waarschuwing
- De toegang tot het gemeentehuis wordt ontzegd
- In samenhang daarmee de dienstverlening richting veroorzaker beperkt
- Een 'corrigerend' gesprek met de burgemeester

Handelswijze bij acute dreiging

- Goede voorbereiding gesprekken/bijeenkomsten met mogelijke veiligheidsrisico's; bij risico geen 1:1 gesprek
- Inschakeling beveiliging; alarmering 112
- Afspraken over handelswijze bij verstoring (verbaal, fysiek, dreiging) bijeenkomsten
 - Aanspreken/waarschuwing veroorzaker
 - Schorsing en onderbreken externe uitzending
 - Verzoek veroorzaker te vertrekken
 - Inzet interne beveiliging/politie

Begeleiding/nazorg betrokkene

- Periodiek -intern- gesprek m.b.t. verwerking afhankelijk van aard/ernst
- Mogelijkheid inzet externe expertise (mogelijke vergoeding zorgverzekeraar, aanvullend door gemeente) zoals het Instituut voor Psychotrauma (IVP)
- Indien van toepassing melding Arbeidsinspectie SZW
- Indien ernst daartoe aanleiding geeft: beveiliging (bevoegdheden OM m.b.t. inzet toelichten)
- Gemeente kan besluiten beveiligingsmaatregelen bij woning te treffen/vergoeden

Opvolging aangifte, schadeverhaal, verzekering

- Indien enigszins mogelijk wordt materiële én immateriële schade gemeente én betrokkene verhaald op de veroorzaker. Afhankelijk van situatie kan één van betrokken partijen zich daartoe 'voegen' in het proces.
- Eventueel vergoeding schade betrokkene door gemeente; gemeente verhaalt op haar beurt
- Betrokkene krijgt indien nodig juridische bijstand van gemeente
- Aandacht voor adequate dekking verzekeringen (aansprakelijkheid, ongevallen, molest)

Communicatie

- De burgemeester is verantwoordelijk voor de communicatie over gevallen van agressie/intimidatie van politieke ambtsdragers zowel intern als extern
- Er vindt daarbij nadrukkelijk afstemming met betrokkene plaats
- Het uitgangspunt voor deze communicatie is vertrouwelijkheid